

NIEUWS VAN YAMAHA OP:

PROLIGHT+ SOUND

Tijdens Prolight + Sound was het op woensdagochtend opvallend druk op en rondom de stand van Yamaha Commercial Audio. Op de Frankfurtse beursvloer toonde het merk namelijk het nieuwste van het nieuwste uit haar productrange. Meest opvallend? De nieuwe digitale CL-mixers, die op de drukke beurs in Duitsland alvast op veel enthousiasme konden rekenen.

Honderden geluidstechnici en verslaggevers verzamelden zich woensdagochtend vroeg op de stand van Yamaha Commercial Audio, waar eindelijk de lang verwachte nieuwe CL-mixers werden onthuld. Het wereldje leek er op gewacht te hebben, want het was een drukte van jewelste. Exact 25 jaar na de eerste digitale mixer, kwam Yamaha tijdens Prolight + Sound met drie gloednieuwe modellen. De mixers zien er op het eerste gezicht misschien erg klein uit, maar ze blijken bij nader onderzoek meer mogelijkheden dan ooit te hebben. De modellen CL-1, CL-3 en CL-5 hebben respectievelijk 48, 64, en 72 mono inputs, en daarnaast 8 stereo inputs, 16 DCA's en 32 mix bussen. "Iedere Yamaha gebruiker zal onmiddellijk zijn weg vinden op het Centralogic bedieningspaneel, waar veel nieuwe bedieningsmogelijkheden te vinden zijn, zoals LCD channel names en 'user defined knobs'", legde sales engineer Jan Prins uit op de beursvloer. "Er zijn vier processing racks: twee aparte graphic EQ racks, een effect rack en een premium rack met nieuwe VCM modules - o.a. met de Portico toonregelingen en compressor/limiters van Rupert Neve Designs."

MEERDERE MIXERS

Er wordt gebruik gemaakt van een (redundant) Dante netwerk, waar honderden audiokanalen tegelijk kunnen worden gebruikt. Hiermee kunnen op een eenvoudige manier - plug en play - meerdere mixers (CL1, CL3, CL5) en stageboxen (Rio3224-D en Rio1608-D) worden aangesloten. Alle bestaande

mengtafels (PM5D, M7CL, LS9), engines (DME24N, DME64N) en stage i/o racks (SB168-ES en AD8HR) worden ook ondersteund door middel van interface kaarten. Uniek van Yamaha is de introductie van 'Gain compensation', waarbij vier mixers in hetzelfde netwerk elk dezelfde analoge gain (ingangstrap) kunnen bedienen, zonder dat het digitale volume in het netwerk wordt beïnvloed. Jan Prins: "Naast de bekende Ipad StageMix applicatie, met allerlei nieuwe functies, is er ook de CL-editor bedieningssoftware die nu tegelijk kan worden gebruikt met de Ipad. Verder is het gratis programma 'file converter' uitgebreid met de CL-series. Hiermee kunnen 'show bestanden' van en naar verschillende Yamaha mixers geconverteerd worden."

Yamaha levert bij de CL-mixer ook een DVS 64-kanaals ASIO driver, en het nieuwe multitrack programma 'Steinberg Nuendo Live'. "Hiermee kan via het Dante netwerk 64 kanalen worden opgenomen en weergegeven, bijvoorbeeld als virtuele Soundcheck", legde Prins uit. "Meerdere computers kunnen op het netwerk worden aangesloten - interfaces zijn niet nodig."

NIEUWE PROCESSING KAARTEN

Er was meer nieuws op de Yamaha stand. De Dugan-MY16 bijvoorbeeld: een 16-kanaals automatische mixer, die in elke Yamaha mixer en Digital Mixing Engine kan worden gebruikt, ook met meerdere kaarten tegelijk. Prins: "Deze kaart is in samenwerking met Dan Dugan Sound Design tot stand

gekomen en is met name bedoeld om te gebruiken in complexe situaties, met veel microfoons en veel door elkaar pratende mensen." De Lake-MY8 (de bekende Lake speaker processor) is nu uitgevoerd in een Yamaha MY-kaart met in totaal 16 digitale inputs en outputs. Hiermee is het mogelijk geworden de uitgebreide Lake processor met alle mooie programmeerbare 'groep functies' op een betaalbare manier te integreren bij een Yamaha mixer of Digital Mixing Engine. ■